

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKARTOTINIO SVEIKATOS DUOMENŲ NAUDOJIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymo 3–5 straipsniais, 6 straipsnio 3 dalimi, 7 straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 9 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamus:

1.1. Leidimų pakartotinai naudoti sveikatos duomenis išdavimo ir sveikatos duomenų teikimo pakartotinai naudoti tvarkos aprašą;

1.2. Sveikatos duomenų, kuriems naudoti pakartotinai išduotas leidimas pakartotinai naudoti sveikatos duomenis, nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarkos aprašą.

2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2022 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras

LEIDIMŲ PAKARTOTINAI NAUDOTI SVEIKATOS DUOMENIS IŠDAVIMO IR SVEIKATOS DUOMENŲ TEIKIMO PAKARTOTINAI NAUDOTI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Leidimų pakartotinai naudoti sveikatos duomenis išdavimo ir sveikatos duomenų teikimo pakartotinai naudoti tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato leidimų pakartotinai naudoti sveikatos duomenis (toliau – leidimas) Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę veiklą vykdančioms fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms, juridinių asmenų ir kitų organizacijų padaliniams (toliau – pareiškėjas) išdavimo, tikslinimo, leidimų galiojimo sustabdymo ir sustabdymo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo, leidimų sąlygų laikymosi priežiūros, informacijos apie sveikatos duomenis ir šių duomenų surinkimo iš sveikatos duomenų valdytojų, sveikatos duomenų valdytojų sveikatos duomenų teikimo į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą sąnaudų (toliau – sąnaudos) atlyginimo tvarką, kvalifikacijos ir patirties asmens duomenų tvarkymo srityje reikalavimus, kuriuos turi atitikti pareiškėjas, siekiantis pats nuasmeninti rezultatus, gautus remiantis pakartotinai naudojamais duomenimis (toliau – rezultatai), sveikatos duomenų teikimo pakartotinai naudoti ir rezultatų teikimo patikrinti, ar jie nuasmeninti tinkamai, tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatyme (toliau – įstatymas).

3. Informacija apie leidimo išdavimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą, leidimo patikslinimą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, skelbiama Licencijų informacinėje sistemoje.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija pareiškėjo (jo atstovo) asmens duomenis tvarko jo tapatybės nustatymo, leidimo išdavimo, tikslinimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir leidimo sąlygų laikymosi priežiūros tikslais, laikydamasi įstatymo, Reglamento [\(ES\) 2016/679](#) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, reikalavimų.

II SKYRIUS LEIDIMO IŠDAVIMAS

5. Pareiškėjas, norėdamas gauti leidimą, Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje, prisijungęs per Elektroninių valdžios vartų portalą, identifikavęsis elektroniniu parašu ar naudodamas elektroninės bankininkystės priemones (toliau – leidimo išdavimo aplinka), užpildo Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovo nustatytos formos prašymą išduoti leidimą ir prideda įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus ir įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais poveikio asmens duomenų apsaugai vertinimą, atliktą Reglamento [\(ES\) 2016/679](#) 35 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Vyriausybės įgaliota institucija, nustačiusi, kad pateikti ne visi dokumentai, nurodyti įstatymo 3 straipsnio 2 ir (arba) 4 dalyje, ir (arba) prašyme, ir (arba) kituose dokumentuose pateikta ne visa ir (arba) netiksli informacija, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos pareiškėjo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje nurodo šiuos trūkumus pareiškėjui ir nurodo, kad per 20 darbo dienų jų nepašalinus prašymas nebus nagrinėjamas ir pareiškėjas prašymą turės teikti iš naujo.

7. Vyriausybės įgaliota institucija leidimą išduoda arba motyvuotai atsisako jį išduoti per įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą. Jeigu Vyriausybės įgaliota institucija neturi informacijos iš sveikatos duomenų valdytojų apie prašyme nurodytus sveikatos duomenis ir turi kreiptis į šių sveikatos duomenų valdytojus dėl informacijos apie galimybę šiuos sveikatos duomenis gauti pakartotinai naudoti, Vyriausybės įgaliota institucija motyvuotą sprendimą dėl jo pratęsimo įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nurodytam laikotarpiui gali priimti ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki jo pabaigos. Vyriausybės įgaliota institucija apie sprendimą pratęsti įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą pareiškėją jo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje informuoja ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

8. Vyriausybės įgaliota institucija leidimą išduoda esant įstatymo 3 straipsnio 7 dalyje nustatytoms sąlygoms.

9. Leidimu teisė nuasmeninti rezultatus suteikiama, jeigu pareiškėjas tai nurodė prašyme išduoti leidimą ir pareiškėjas (fizinis asmuo) arba pareiškėjo (juridinio asmens, kitos organizacijos, juridinių asmenų ir kitų organizacijų padalinio) darbuotojas, kuris nuasmenins rezultatus, turi ne trumpesnę kaip 2 metų darbo patirtį asmens duomenų valdymo ir (ar) tvarkymo, įskaitant nuasmeninimo, srityje per paskutinius 3 metus arba turi aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip 1 metų darbo patirtį asmens duomenų valdymo ir (ar) tvarkymo, įskaitant nuasmeninimo, srityje per paskutinius 2 metus.

10. Vyriausybės įgaliota institucija atsisako išduoti leidimą įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje nustatytais atvejais.

11. Vyriausybės įgaliota institucija sprendimą dėl leidimo išdavimo ir informaciją apie už sveikatos duomenų pakartotiniam naudojimui teikimą mokėtiną įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nurodytą atlyginimą, susidedantį iš sąnaudų, nurodytų Aprašo 22 punkte, ir jo sumokėjimo terminą arba sprendimą dėl atsisakymo išduoti leidimą pareiškėjui pateikia jo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos.

III SKYRIUS

LEIDIMO GALIOJIMO SUSTABDYMAS, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMAS IR GALIOJIMO PANAIKINIMAS

12. Vyriausybės įgaliota institucija nustačiusi, kad leidimo turėtojas per 5 darbo dienas nuo leidimo išdavimo nesumokėjo Aprašo 11 punkte nurodyto atlyginimo arba Aprašo V skyriuje nustatyta tvarka nustačiusi aplinkybes, nurodytas įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, sustabdo leidimo galiojimą įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais ir tvarka.

13. Vyriausybės įgaliota institucija leidimo galiojimo sustabdymą panaikina įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais ir terminais.

14. Vyriausybės įgaliota institucija sprendimą sustabdyti leidimo galiojimą arba panaikinti leidimo galiojimo sustabdymą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos leidimo turėtojui pateikia jo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje. Leidimo turėtojo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje leidimo turėtojas taip pat informuojamas apie įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytus sprendimo sustabdyti leidimo galiojimą pasekmes ir leidimo turėtojo pareigą.

15. Vyriausybės įgaliota institucija leidimo galiojimą panaikina įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais ir įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Vyriausybės įgaliota institucija sprendimą panaikinti leidimo galiojimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos leidimo turėtojui pateikia jo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje. Leidimo turėtojo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje leidimo turėtojas taip pat informuojamas apie įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytus sprendimo panaikinti leidimo galiojimą pasekmes ir leidimo turėtojo pareigą.

IV SKYRIUS LEIDIMO TIKSLINIMAS

16. Leidimo turėtojas, įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nustatytais atvejais norėdamas pakeisti leidime nurodytas sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo sąlygas arba leidimo turėtojo rekvizitus (toliau – tikslinti leidimą), savo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai prašymą tikslinti leidimą, kuriame nurodyta įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nustatyta informacija, ir prideda įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nurodytus dokumentus.

17. Vyriausybės įgaliota institucija sprendimą dėl leidimo tikslinimo arba įstatymo 3 straipsnio 10 dalyje nustatytais atvejais motyvuotą atsisakymą tikslinti leidimą priima per įstatymo 3 straipsnio 9 dalyje nustatytą terminą. Vyriausybės įgaliota institucija šioje dalyje nurodytą sprendimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos leidimo turėtojui pateikia jo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje.

V SKYRIUS LEIDIMO SĄLYGŲ LAIKYMOSI PRIEŽIŪRA

18. Leidimo sąlygų laikymosi priežiūrą vadovaudamosi įstatymo 16 straipsniu pagal kompetenciją vykdo Vyriausybės įgaliota institucija ir Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija. Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovas atlikti leidimo sąlygų laikymosi priežiūrą skiria kitą padalinį arba, nesant galimybės to padaryti, kitą valstybės tarnautoją nei tas, kuris atlieka Aprašo II–IV skyriuose nurodytas funkcijas.

19. Leidimo turėtojų veiklos priežiūrą vykdoma Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Reglamento [\(ES\) 2016/679](#) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS INFORMACIJOS APIE SVEIKATOS DUOMENIS IR SVEIKATOS DUOMENŲ RINKIMAS IŠ SVEIKATOS DUOMENŲ VALDYTOJŲ IR SĄNAUDŲ ATLYGINIMAS

20. Sveikatos duomenų valdytojai, gavę rašytinį Vyriausybės įgaliotos institucijos prašymą pateikti informaciją apie jų valdomuose registruose ir (arba) informacinėse sistemose tvarkomus sveikatos duomenis (duomenis identifikuojančią informaciją (aprašą, pavadinimą, datą), sveikatos duomenų rinkimo periodiškumą, tvarkymo apribojimus, sveikatos duomenų formatą, kokybės informaciją, apimtį, informaciją apie galimybę susieti sveikatos duomenis, kitus prašomus ir galimus pateikti metaduomenis), Vyriausybės įgaliotai institucijai per įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą raštu pateikia šią informaciją ir Aprašo priede nurodytoje Informacijos apie sveikatos duomenų valdytojų sąnaudas formoje – informaciją apie sąnaudas.

21. Sveikatos duomenų valdytojai, gavę rašytinį Vyriausybės įgaliotos institucijos prašymą pateikti informaciją apie jų valdomuose registruose ir (arba) informacinėse sistemose tvarkomus prašyme išduoti leidimą nurodytus sveikatos duomenis arba jų grupes, jei jos nėra gavusi aprašo 20 punkte nustatyta tvarka, Vyriausybės įgaliotai institucijai per jos prašyme nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 30 darbo dienų, pateikia šią informaciją ir Aprašo priede nurodytoje Informacijos apie sveikatos duomenų valdytojų sąnaudas formoje – informaciją apie sąnaudas.

22. Sąnaudų apskaičiavimo tvarka:

22.1. į sąnaudas įskaičiuojamos:

22.1.1. tiesioginės darbo užmokesčio sąnaudos (įskaitant socialinio draudimo įmokas) sisteminant, adaptuojant, apdorojant ir (ar) kitaip perdirbant sveikatos duomenis, ir (ar) perduodant juos į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą (toliau – duomenų parengimas ir pateikimas);

22.1.2. duomenų parengimo ir pateikimo paslaugų sąnaudos, jeigu sveikatos duomenų parengimą ir perdavimą atlieka paslaugų teikėjas pagal sutartį su sveikatos duomenų valdytoju;

22.2. į sąnaudas neįskaičiuojamos sąnaudos, susijusios su informacinių sistemų, kuriose tvarkomi į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą teikiami sveikatos duomenys ar kurias naudojant atliekamas duomenų parengimas ir pateikimas, palaikymu ir (ar) modifikavimu, taip pat netiesioginės išlaidos (bendrųjų funkcijų darbuotojų darbo užmokestis, elektros energijos, šildymo išlaidos ir pan.).

23. Sveikatos duomenų valdytojai, gavę rašytinį Vyriausybės įgaliotos institucijos prašymą pateikti sveikatos duomenis, ne vėliau kaip per šiame prašyme nurodytą terminą, kuris nustatomas atsižvelgiant į teiktinų sveikatos duomenų pobūdį, jų apimtį ir įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą ir kuris negali būti trumpesnis kaip 30 darbo dienų, pateikia sveikatos duomenis į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą.

24. Jeigu sveikatos duomenų valdytojo duomenų parengimą ir pateikimą atlieka paslaugų teikėjas, sveikatos duomenų valdytojas Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia paslaugos teikėjo išrašytos sąskaitos kopiją. Vyriausybės įgaliota institucija sveikatos duomenų valdytojo nurodytą sąnaudų sumą perveda į sveikatos duomenų valdytojo nurodytą kredito įstaigos sąskaitą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sveikatos duomenų pateikimo į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą, o jei sveikatos duomenų valdytojo duomenų parengimą ir pateikimą atliko paslaugų teikėjas, – ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo paslaugų teikėjo išrašytos sąskaitos kopijos pateikimo Vyriausybės įgaliotai institucijai dienos, tačiau ne anksčiau nei į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą pateikiami sveikatos duomenys. Abiem šiame punkte nurodytais atvejais sąnaudų suma pervedama ne anksčiau nei pareiškėjas sumoka Aprašo 11 punkte nurodytą atlyginimą.

VII SKYRIUS

SVEIKATOS DUOMENŲ TEIKIMAS PAKARTOTINAI NAUDOTI IR REZULTATŲ TEIKIMAS PATIKRINTI, AR JIE NUASMENINTI TINKAMAI

25. Vyriausybės įgaliota institucija, leidimo turėtojai sumokėjus Aprašo 11 punkte nurodytą atlyginimą, sveikatos duomenis, kuriems naudoti pakartotinai išdavė leidimą, šiuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintame Sveikatos duomenų, kuriems naudoti pakartotinai išduotas leidimas pakartotinai naudoti sveikatos duomenis, nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarkos apraše (toliau – Duomenų nuasmeninimo ir pseudoniminimo aprašas) nustatyta tvarka nuasmenina arba pseudonimina, jeigu šie sveikatos duomenys surinkti iš skirtingų registrų ir (arba) informacinių sistemų, sudaro duomenų rinkinius, ir per įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytą terminą:

25.1. suteikia leidimo turėtojai prisijungimo prie Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformos teisę. Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformoje leidimo turėtojai leidžiama tvarkyti tik sveikatos duomenis, nurodytus jam išduotame leidime;

25.2. Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytu būdu, užtikrinančiu sveikatos duomenų saugumą, konfidencialumą ir atsekamumą, pateikia leidime nurodytus sveikatos duomenis į kitą sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo aplinką, jei leidime nurodyta, kad sveikatos duomenys pakartotinai naudoti teikiami kitoje sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo aplinkoje.

26. Jeigu leidime nurodyta, kad leidimo turėtojas rezultatus ar jų dalis, kuriuose yra sveikatos duomenų, gali nuasmeninti pats, leidimo turėtojas prieš juos paskelbdamas ir (arba) pateikdamas trečiosioms šalims, Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformoje, arba jei sveikatos duomenys buvo pateikti pakartotinai naudoti kitoje sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo aplinkoje, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytu būdu, užtikrinančiu sveikatos duomenų saugumą, konfidencialumą ir atsekamumą, Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia patikrinti, ar jie nuasmeninti tinkamai. Ar rezultatai ar jų dalys nuasmeninti tinkamai, Vyriausybės įgaliota institucija vertina vadovaudamasi Duomenų nuasmeninimo ir pseudoniminimo aprašu.

27. Nustačiusi, kad rezultatai ar jų dalys nuasmeninti netinkamai, Vyriausybės įgaliota institucija per įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą informuoja apie nuasmeninimo trūkumus ir tai, kad leidimo turėtojas rezultatus galės skelbti ir (arba) teikti trečiosioms šalims tik

tada, kai Vyriausybės įgaliota institucija informuos, kad trūkumai pašalinti tinkamai ir rezultatus galima skelbti.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Pareiškėjas, leidimo turėtojas ir Vyriausybės įgaliota institucija apraše nenurodytą informaciją ir pranešimus vienas kitam teikia leidimo turėtojo paskyroje leidimo išdavimo aplinkoje.

29. Jei dėl leidimo išdavimo aplinkos, Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformos arba kitos sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo aplinkos (jei leidime nurodyta, kad sveikatos duomenys pakartotinai naudoti teikiami kitoje sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo aplinkoje) sutrikimo nėra galimybės atlikti apraše nustatytus veiksmus per įstatyme arba apraše nustatytus terminus, sutrikimo laikotarpis į šiuos terminus neįskaičiuojamas.

Leidimų pakartotinai naudoti
sveikatos duomenis išdavimo ir
sveikatos duomenų teikimo
pakartotinai naudoti tvarkos aprašo
priedas

**(Informacijos apie sveikatos duomenų valdytojų sveikatos duomenų teikimo į Valstybės
sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą sąnaudas forma)**

(sveikatos duomenų valdytojo pavadinimas, adresas)

**INFORMACIJA APIE SVEIKATOS DUOMENŲ VALDYTOJŲ SVEIKATOS DUOMENŲ
TEIKIMO Į VALSTYBĖS SVEIKATOS DUOMENŲ PAKARTOTINIO NAUDOJIMO
PLATFORMĄ SĄNAUDAS**

Sveikatos duomenų tvarkymo veiksmai (toliau – veiksmai)	Veiksmus atliko (nurodyti: sveikatos duomenų valdytojas arba paslaugų teikėjas)	Atliktų veiksmų aprašymas	Darbo val. skaičius	Darbo val. įkainis, Eur	Sąnaudos iš viso, Eur
Sveikatos duomenų sisteminimas					
Sveikatos duomenų adaptavimas					
Sveikatos duomenų apdorojimas					
Kitas sveikatos duomenų perdirbimas					
Sveikatos duomenų perdavimas į Valstybės sveikatos duomenų pakartotinio naudojimo platformą					
Iš viso					

Sveikatos duomenų valdytojo vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

(pareigos)

(parašas)

(vardas pavardė)

**SVEIKATOS DUOMENŲ, KURIEMS NAUDOTI PAKARTOTINAI IŠDUOTAS
LEIDIMAS PAKARTOTINAI NAUDOTI SVEIKATOS DUOMENIS, NUASMENINIMO
IR PSEUDONIMINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Sveikatos duomenų, kuriems naudoti pakartotinai išduotas leidimas pakartotinai naudoti sveikatos duomenis, nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato sveikatos duomenų (toliau – duomenys), kuriems naudoti pakartotinai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija išdavė leidimą pakartotinai naudoti sveikatos duomenis (toliau – leidimas), nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarką.

2. Vyriausybės įgaliota institucija (toliau – įgaliota institucija), iš duomenų valdytojų gavusi duomenis, siekdama patvirtinti, kad pateikti sveikatos duomenys atitinka leidime nurodytus sveikatos duomenis, atlieka šių duomenų tinkamumo patvirtinimą (validavimą), Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymo (toliau – įstatymas) 7 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais juos nuasmenina, taikydama aprašo II skyriuje nustatytus nuasmeninimo metodus, arba pseudonimina, taikydama III skyriuje nustatytus pseudoniminimo metodus, ir aprašo IV skyriuje nustatyta tvarka įvertina nuasmenintų arba pseudonimintų duomenų atskleidžiamumo riziką.

3. Aprašu vadovaujasi Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojai, atliekantys duomenų ir (ar) rezultatų, gautų remiantis pakartotinai naudojamais duomenimis (toliau – rezultatai) nuasmeninimą, pseudoniminimą ir (arba) įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais patikrinimą, ar rezultatai nuasmeninti tinkamai, taip pat leidimo turėtojai, atliekantys rezultatų nuasmeninimą patys, jeigu tai nurodyta leidime.

4. Sudėtingais duomenų nuasmeninimo ir pseudoniminimo atvejais Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę pasitelkti nepriklausomus ekspertus.

5. Jei leidimo turėtoji turi būti teikiamas duomenų rinkinys, pirmiausia sudaromas duomenų rinkinys, o tada atliekamas duomenų nuasmeninimas arba pseudoniminimas.

6. Siekiant užtikrinti, kad nuasmenintiems ar pseudonimintiems duomenims nebūtų pritaikytas grįžtamasis metodų taikymas ir būtų užtikrintas duomenų konfidencialumas, detalią duomenų nuasmeninimo ir pseudoniminimo tvarką (konkrečių metodų taikymo atvejus ir išsamią tvarką) nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovas Vyriausybės įgaliotos institucijos vidaus dokumentuose, kurie nėra skelbiami viešai.

**II SKYRIUS
DUOMENŲ NUASMENINIMO METODAI**

7. Duomenų nuasmeninimo metodai:

7.1. duomenų rinkinio reikšmių nekeičiantis nuasmeninimo metodas – apibendrinimas (angl. *generalization*). Naudojant apibendrinimo metodą duomenų subjektų požymiai apibendrinami tiek pakeičiant atitinkamą mastelį arba dydžio eilę (pvz., informaciją pateikiant ne miesto, o regiono mastu, mėnesio, o ne savaitės apimtimi). Apibendrinimo metodai:

7.1.1. agregavimas ir k-anonimiškumas (angl. *aggregation* and *k-anonymity*). Agregavimo ir k-anonimiškumo metodais siekiama panaikinti galimybę išskirti duomenų subjektus, juos grupuojant kartu su ne mažiau kaip *k* kitų asmenų. Šiam tikslui požymių vertės apibendrinamos tokiu mastu, kad

kiekvienam asmeniui būtų priskirta tokia pat vertė. Šie metodai gali būti taikomi tada, kai dėl požymių tikslų verčių koreliacijos gali susidaryti kvaziidentifikatoriai;

7.1.2.1-įvairovė (angl. *l-diversity*). L-įvairovės metodu išplečiamas k-anonimiškumo metodas, siekiant užtikrinti, kad nebebūtų galimas asmens tapatybės nustatymas iš sveikatos duomenų determinavimo būdu, pasirūpinant, kad kiekvienoje lygiavertiškumo klasėje kiekvienam požymiui būtų priskirta ne mažiau kaip *l* skaičiaus skirtingų verčių;

7.2. kiti metodai, kurie užtikrina, kad duomenys pakeičiami taip, kad iš jų nebegalima tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti duomenų subjekto tapatybės.

III SKYRIUS DUOMENŲ PSEUDONIMINIMO METODAI

8. Duomenų pseudoniminimas arba pseudonimų suteikimas, yra metodas, kurį taikant vienas požymis (paprastai – unikalus) įrašė pakeičiamas kitu. Taikant pseudonimų suteikimo metodą, sumažinama galimybė duomenų rinkinį susieti su pirmine duomenų subjekto tapatybe. Pseudoniminimo metodai:

8.1. šifravimas naudojant slaptą raktą (angl. *encryption with secret key*). Taikant šį metodą, duomenų rinkinyje esantis unikalus požymis, galintis atskleisti duomenų subjekto tapatybę, yra pakeičiamas. Šiuo atveju rakto turėtojas gali nesunkiai atkurti kiekvieno duomenų subjekto tapatybę dešifravęs duomenų rinkinį, nes asmens duomenys, nors ir užšifruoti, tebėra duomenų rinkinyje;

8.2. maišos funkcija (angl. *hash functions*) leidžia iš bet kokio dydžio įvesties duomenų (tai gali būti vienas požymis arba požymių rinkinys) parengti nustatyto dydžio išvesties duomenis ir kurios negalima atlikti priešinga kryptimi. Tai reiškia, kad nebelieka pakartotinio duomenų subjekto tapatybės nustatymo rizikos, būdingos šifravimui. Tačiau, jeigu yra žinomas maišos funkcijos įvesties verčių intervalas, šioms vertėms galima pakartotinai pritaikyti maišos funkciją ir taip gauti tikrąją tam tikro įrašo vertę:

8.2.1. taikant „druskos“ naudojimu pagrįstą maišos funkciją (angl. *salted-hash function*) prie požymio, kuriam taikoma maišos funkcija, pridėjama atsitiktinė vertė, vadinamoji „druska“, galima sumažinti įvesties vertės nustatymo tikimybę, tačiau pritaikius tam tikras priemones vis vien gali būti įmanoma apskaičiuoti pirminę požymio vertę;

8.2.2. taikant saugomo rakto naudojimu pagrįstą maišos funkciją (angl. *keyed-hash function with stored key*) naudojamas papildomas įvesties elementas – slaptas raktas (ši funkcija nuo „druskos“ naudojimu pagrįstos funkcijos skiriasi tuo, kad „druska“ paprastai nėra slaptas elementas). Duomenų valdytojas, naudodamas slaptą raktą, šią funkciją gali pakartotinai pritaikyti požymiui, tačiau gerokai sunkiau pakartoti šią funkciją nežinant rakto, nes mėgintinų variantų skaičius yra per didelis, kad būtų įmanoma tai padaryti;

8.3. determinavimu pagrįstas šifravimas arba panaikinamo rakto naudojimu pagrįsta maišos funkcija (angl. *deterministic encryption or keyed-hash function with deletion of the key*). Taikant šį metodą kiekvienam duomenų rinkinyje esančiam požymiui kaip pseudonimas gali būti parenkamas atsitiktinis skaičius, o tada panaikinama atitikties lentelė. Taip galima sumažinti galimybę duomenų rinkinyje esančius duomenis susieti su kitame duomenų rinkinyje, kuriame naudojamas kitoks pseudonimas, esančiais duomenimis apie tą patį asmenį. Skaičiavimo požiūriu net ir pasitelkus pažangų algoritmą, būtų sunku iššifruoti arba pakartoti funkciją, nes neturint rakto, reikėtų išmėginti kiekvieną galimą raktą;

8.4. pakaitinių simbolių naudojimas (angl. *tokenization*). Šis metodas grindžiamas vienakrypčių šifravimo priemonių taikymu arba iš eilės ar atsitiktine tvarka sugeneruoto numerio, kuris nėra matematiškai gaunamas iš pirminių duomenų, priskyrimu pasitelkiant indeksavimo funkciją, t. y. tikrosios duomenų vertės yra pakeičiamos mažiau vertingomis, niekaip su tikrosiomis vertėmis nesusijusiomis, vertėmis;

8.5. kiti metodai, kurie užtikrina, kad duomenys pakeičiami taip, kad iš jų tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti duomenų subjekto tapatybę galima tik pasinaudojus papildoma informacija, kuri saugoma atskirai nuo pseudonimintų duomenų.

IV SKYRIUS

RIZIKOS VERTINIMAS

9. Atlikus duomenų nuasmeninimą arba pseudoniminimą, atliekamas vertinimas, ar duomenys atitinka įstatymo 2 straipsnio 3 ar 9 dalyse nurodytus reikalavimus.

10. Jeigu atlikus aprašo 10 punkte nurodytą vertinimą nustatoma, kad duomenys neatitinka įstatymo 2 straipsnio 3 ar 9 dalyse nurodytų reikalavimų, duomenų nuasmeninimas arba pseudoniminimas aprašo nustatyta tvarka atliekamas pakartotinai.
